

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти**

Кафедра початкової та дошкільної освіти

МИХАЙЛІВ СОЛОМІЯ ТЕОДОРІВНА

**МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Магістерська робота

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 013 «Початкова освіта»

Науковий керівник:
доц. кафедри початкової
та дошкільної освіти, кандидат
педагогічних наук, доцент
Нос Л.С.

Львів-2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	6
1.1. Дослідження поняття «технології», «комп'ютерні технології», «мультимедійні технології», «інформаційно-комунікаційні технології» в науково-методичній літературі.....	6
1.2. Роль і місце комп'ютерних технологій у процесі навчання учнів початкової школи.....	14
1.3. Комп'ютерні технології у процесі навчання англійської мови в початковій школі	24
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	34
2.1. Використання сучасних комп'ютерних технологій у початковій школі.....	34
2.2. Організація та проведення уроків та позакласних занять з англійської мови у початковій школі з комп'ютерною підтримкою.....	43
2.3. Методичні рекомендації вчителям щодо використання комп'ютера на уроках англійської мови у початковій школі.....	51
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Однією з актуальних проблем сьогодення є проблема використання комп'ютерних технологій у процесі навчання. Світ швидко змінюється і для того, щоб бути завжди в курсі усіх новинок, вчителів доводиться постійно опановувати нові програми чи девайси.

Сучасні діти майже з самого народження потрапляють у світ цифрових технологій. Йдучи до школи майже усі діти вміють користуватися смартфонами, ноутбуками та планшетами, а більша частина дітей уже мають власний телефон або планшет. Саме тому школярів стає дедалі важче зацікавити навчанням без електронних гаджетів. Вчителів приходять на допомогу сучасні технології.

В останні роки використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі досліджували педагоги Сьомак Л.Я., Андрієвська В.М., Олефіренко Н.В., Руцька К.О., Юрченко О.К., Співаковський О.В., Петухова Л.Є., Садкіна В.І. та багато інших. Їхні напрацювання ми можемо побачити у працях, які вони створили.

Вивчення іноземної мови сьогодні без використання комп'ютерних технологій важко уявити. Усі чинні підручники для Нової української школи мають безкоштовні аудіо- чи відеододатки. Багато підручників мають навчально-методичні комплекси, у які входять аудіододатки як для вчителя, так і для учнів. Це дає змогу школярам краще засвоювати матеріал, адже вони удома мають змогу прослухати запис стільки разів, скільки їм буде потрібно для його опанування. Діти вчать ся сприймати іноземну мову на слух, мають можливість слухати правильну вимову слів.

Але використовувати одні лише аудіододатки замало для ефективного засвоєння навчального матеріалу, тому вчителі використовують різноманітні інтерактивні вправи, показують навчальні відео. Використанню комп'ютерних технологій на уроках іноземної мови присвятили свої праці Коломінова О.О., Гриценко А.В., Головченко К.С., Пахомова Т.Г., Панова Л.С., Ленець І.П., Котул Г.І., Дудіч Г.В. та інші.

Об'єктом дослідження є процес навчання англійської мови у початковій школі.

Предметом дослідження є використання комп'ютерних технологій у процесі навчання англійської мови.

Мета дослідження – проаналізувати використання комп'ютерних технологій в процесі навчання англійської мови в початковій школі.

Для досягнення поставленої мети передбачається вирішити такі **завдання**:

1. Проаналізувати науково-методичну літературу з проблеми використання комп'ютерних технологій в процесі навчання англійської мови у початковій школі.
2. Обґрунтувати сутність комп'ютерних технологій навчання.
3. Розглянути методику впровадження комп'ютерних технологій на уроках англійської мови у початковій школі.
4. Розробити методичні рекомендації вчителям щодо використання комп'ютера на уроках англійської мови у початковій школі.

В процесі теоретичного вивчення проблеми були використані такі методи дослідження:

1. Теоретичний (аналіз науково-методичної літератури з інформаційно-комунікаційних технологій, методики викладання іноземної мови, з організації освітнього процесу при дистанційному і змішаному навчанні);
2. Педагогічний (вивчення і узагальнення кращого педагогічного досвіду, аналіз навчальних програм, підручників та навчальних посібників, навчально-методичних комплексів, комп'ютерних навчальних програм тощо);
3. Спостереження (спостереження за процесом вивчення іноземної мови учнями початкових класів);
4. Дослідницький (проведення опитування серед педагогів, для виявлення ефективності використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі).

Теоретичне значення роботи полягає в тому, щоб обґрунтувати методичну доцільність використання комп'ютерних технологій навчання англійської мови учнів початкових класів, а також на основі аналізу методичної літератури та даних дослідження виявити ефективність використання комп'ютерних мультимедійних технологій з англійської мови для учнів початкових класів в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти.

Практичне значення полягає в спостереженні за освітнім процесом з англійської мови у початковій школі та у розробці і проведенні уроків під час проходження практики у ЗЗСО.

Апробація результатів: Основні результати були представлені у доповіді «Можливості використання комп'ютерних технологій в процесі навчання англійської мови в початковій школі» на VII Всеукраїнській студентській конференції «Сучасні погляди та актуальні проблеми педагогічної освіти».

Магістерська робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієвська В.М., Олефіренко Н.В. Мультимедійні технології у початковій ланці освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. *Науковий журнал Фізико-математична освіта*. 2010. №2 (16)
2. Антонова О.П. *Використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти*. Київ: Генеза, 2020. 96 с.
3. Бігич О.Б., Борецька Г.Е., & Шукліна С.І. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Бондар В. Позакласна робота в початковій школі. Діяльнісний аспект. *Збірник наукових праць. Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2018, №. 4 (96), с. 243-252
5. Буренко О., Волошина І., & Ширко А. *Дистанційні технології в освіті: збірник науково-методичних рекомендації щодо організації виховання, навчання та розвитку учасників освітнього процесу під час карантину*. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2020. 95 с.

6. Волосюк А.А. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови: *тематичний збірник праць*. Рівне: РОІППО, 2013. 29 с.
7. Гречана Л.В. *Ігри на уроках англійської мови*. Глобине: Бугаївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, 2015. 28 с.
8. Гриневич Л., Елькін О., & Шиян Р. *Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи*. Київ: МОН, 2016. 40 с.
9. Гуржій А.М., Поворознюк Н.І., Самсонов В.В. *Інформатика та інформаційні технології: Підручник для учнів професійно-технічних навчальних закладів*. Харків: ООО «Компанія СМІТ», 2007. 352 с.
10. Гущина Н. *Нова українська школа: Використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти*. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 113 с.
11. *Державний стандарт початкової освіти*. Київ: Кабінет Міністрів України, 2018. 37 с.
12. Жарких Ю.С., Лисоченко С.В., & Третяк О.В. *Комп'ютерні технології в освіті: навчальний посібник*. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. 239 с.
13. Коломінова О.О., Роман С.В. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі. *Іноземні мови*, №2/2010. С. 40-47
14. Корінчук Н.І. Особливості формування граматичної компетенції учнів початкових класів при вивченні англійської мови. *Молодий вчений*, 2018. № 8 (60). С. 75-78.
15. Костікова І.І., Казачінер О.С. Навчання іноземних мов молодших школярів: варіативність організаційних форм: *монографія*. Харків: ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. 228 с.
16. Котул Г.І. *Використання мультимедійних комп'ютерних презентацій на уроках англійської мови. Навчально-методичний посібник*. Глибоке: Глибоцька загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів, 2019. 27 с.

17. Красуля В.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках в початковій школі. *Педагогіка в Україні та за кордоном*. м. Харків, 28-29 листопада 2014 р. С. 104-108
18. Кремень В.Г. Інформаційне середовище – криза культури чи нове буття? Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи. *Збірник наукових праць*. Випуск 5. Львів: ЛДУ БЖД, 2017. 400 с.
19. Ленець І.П., Гавриш О.Г. Роль інформаційних технологій на уроках англійської мови в початковій школі. *Збірник наукових праць ДонНАБА*, 2017. № 4. Том 2 – 2017 (10). С. 26-29
20. Лотоцька А., Пасічник О. *Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації*. Київ: «Відродження», 2020. 71 с.
21. Музика О.В. *Розвиток комунікативної компетенції учнів через використання автентичних мультфільмів на уроках англійської мови. Методичний посібник*. 2018, 34 с.
22. Панова Л.С., Андрійко І.Ф., & Тимченко Т.М. *Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах*. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 327 с.
23. Пахомова Т.Г., Савицька Г.І. *Організаційно-педагогічні умови використання комп'ютерних технологій при навчанні іноземного спілкування. Методичний посібник*. Черкаси: ЧОПОПП, 2011. 27 с.
24. Редько В.Г. *Організація компетентнісно-орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі: методичні рекомендації*. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2019. 36 с.
25. Руцька К.О. *Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках в початковій школі: Навчально-методичний посібник*. Вінниця: ММК, 2016. 79 с.
26. Савенко Р.Г., Лисенко М.В. *Інформаційні системи та технології в економіці. Навчальний посібник*. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 299 с.
27. Садкіна В.І. *Маленькі секрети учительського успіху. Навчаємо з радістю*. Харків: Основа, 2021. 160 с.

28. Співаковський О.В., Петухова Л.Є., Коткова В.В. *Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі. Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Початкова освіта»*. Херсон: Херсонський державний університет, 2011. 267 с.
29. Сьомак Л.Я. *Використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації навчання молодших школярів. Навчально-методичний посібник*. «Пляшевський ліцей». – Пляшева, 2018. – 26 с.
30. Трипольська О.О., Блізнякова О.А., & Овчаренко І.М. *Нова українська школа: організація дистанційного і змішаного навчання у початковій школі: навчально-методичний посібник*. Харків: «Ранок», 2021. 208 с.
31. Федорчук В.В. *Педагогічні технології в початковій школі: навчально-методичний посібник*. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 268 с.
32. Хомич С.М. *Мультимедійні засоби навчання у початковій школі. Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2014. №4. С. 29-32.
33. Цюрпіта Н. Інтеграція комп'ютерних та відео технологій у процес вивчення іноземної мови. *Наукові записки*. Серія: Педагогіка. 2008, № 3, с.107-112
34. Юрченко О.К. *Використання ІКТ в навчально-виховному процесі початкової школи*. Миколаїв: Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2015. 31 с.
35. Basmah Issa Ahmad AlSaleem (2020) Computers in Teaching English Language. *European Journal of Scientific Research*. ISSN 1450-216X / 1450-202X Vol. 155 No 4 March, 2020, pp.463 - 468
36. В.Т. Kerimbaeva, G.T. Niyazova, K. Kaya (2017) The role of computer technology in teaching english language. *RUDN Journal of Informatization of Education*. 2017 Vol. 14 №1 108—113
37. OECD (2019) What do you know about children and technology? *Brochure*, 15 pp.

38. Paje, Y. M., Rogayan, D. V., & Dantic, M. J. P. (2021). Teachers' utilization of computerbased technology in science instruction. *International Journal of Technology in Education and Science* <https://doi.org/10.46328/ijtes.261>

39. Strasser T. *Mind the App! 2.0*. Athesia, Italy, 2018. 231 с.

Інтернет-ресурси

40. 8 класних сайтів для вивчення англійської мови для дітей. <https://sparkmedia.com.ua/sajty-vyvchennia-anhlijskoi-dlia-ditej/>

41. ALLREF. Позакласна виховна робота в початкових класах. https://allref.com.ua/uk/skachaty/Pozaklasna_vihovna_robota_v_pochatkovih_klasah?page=1

42. EduDirect. Прийоми формування лексичної компетенції учнів у процесі класної самостійної роботи. <http://www.edudirect.net/sopids-1127-1.html>

43. Google Play. Buddy.ai: англійська для дітей. https://play.google.com/store/apps/details?id=ai.mybuddy.talkingflashcards_new&hl=uk&gl=US

44. Google Play. Erudito - Навчальні ігри для початкової школи. <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.erudito.app&hl=uk&gl=US>

45. Lektsii.org. Санітарно-гігієнічні вимоги до застосування ІКТ. <https://lektsii.org/9-50935.html>

46. Shongames. Що таке технологія як наука. Що таке технології? Поняття, приклади, області застосування. <https://shongames.ru/uk/set/chto-takoe-tehnologiya-kak-nauka-chto-takoe-tehnologii-ponyatie/>

47. StudFiles. Гринько Тема 3. Психолого-педагогічні умови застосування ікт в початковій школі. <https://studfile.net/preview/4617717/page:8/>

48. Видавництво Лінгвіст. Smart Junior for Ukraine. https://publishing.linguist.ua/publishing_book/smart-junior/

49. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Навчально-методичний комплекс дисципліни. https://uk.wikipedia.org/wiki/Навчально-методичний_комплекс_дисципліни
50. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Портал: Інформаційні технології. https://uk.wikipedia.org/wiki/Портал:Інформаційні_технології
51. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Технологія. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Технологія>
52. Всеосвіта. Головченко К.С. Методичний посібник. Впровадження ІКТ на уроках англійської мови як засобу розвитку навчальної мотивації і творчих здібностей учнів. <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-posibnik-vprovadzenna-ikt-na-urokah-anglijskoi-movi-ak-zasobu-rozvitku-navcalnoi-motivacii-i-tvorcih-zdibnostej-ucniv-397648.html>
53. Всеосвіта. Kravtsova Anna Anna Навчально-методичний комплекс для занять з англійської мови. <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-navcalno-metodicnij-kompleks-dla-zanat-z-anglijskoi-movi-241680.html>
54. Всеосвіта. Успенська О.В. Методична розробка. "ІКТ як засіб формування комунікативної компетентності учнів на уроках англійської мови" <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-ikt-ak-zasib-formuvanna-komunikativnoi-kompetentnosti-ucniv-na-urokah-anglijskoi-movi-124850.html>
55. Інтернет-конференції кафедри ТiМСО. Бондарєва Н.П. Використання глобальної мережі інтернет в освіті. <http://timso.koippo.kr.ua/hmura11/vykorystannya-hlobalnoji-merezhi-internet-v-osviti/comment-page-1/#comment-479>
56. Інтернет-конференції кафедри ТiМСО. Дудіч Г.В. Мультимедійні навчальні проекти на уроках англійської мови як ефективний засіб розвитку навичок ХХІ століття. <http://timso.koippo.kr.ua/hmura11/multymedijni-navchalni-proekty-na-urokah-anhlijskoji-movy-yak-efektyvnyj-zasib-rozvytku-navychok-hhi-stolittya/comment-page-1/#comment-497>
57. Інтернет-конференції кафедри ТiМСО. Самбор О.М. Технологія фахової майстерності: роль дистанційного навчання на уроках в початкових класах. <http://timso.koippo.kr.ua/hmura14/sambor-olena-mykolajivna-tehnolohiya->

fahovoji-majsternosti-rol-dystantsijnoho-navchannya-na-urokah-v-pochatkovyh-klasah/

58. Інтернет-конференції кафедри ТiМСО. Сiмокоп Л.І. Дистанційне навчання, як складова професійної соціалізації в умовах цифрової освіти. <http://timso.koippo.kr.ua/hmura17/2021/10/23/simokop-liudmyla-ivanivna/>

59. Інтернет-конференції кафедри ТiМСО. Худа Н.М. Цифрова компетентність педагогів: шляхи та умови формування. <http://timso.koippo.kr.ua/hmura17/2021/10/26/khuda-nelia-mykolaivna/>

60. Інформатика з Азовим. Савченко О.Я. Методика використання інформаційних технологій у початковій школі. <https://ivanisovainfo.files.wordpress.com/2014/02/d0bcd0b5d182d0bed0b4d0b8d0bad0b0-d0b2d0b8d0bad0bed180d0b8d181d182d0b0d0bdd0bdd18f-d196d0bdd184d0bed180d0bcd0b0d186d196d0b9d0bdd0b8d185.doc>

61. КЗ СОР Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С.В. Руднева. Super User. <http://putped.edu.ua/koledzh/navchalna-diyalnist/nova-ukrajinska-shkola/metodichni-rekomendatsiji/855-yaki-kompetentsiji-mayut-buti-u-vchitelya-pochatkovoji-shkoli.html>

62. Книгарня «Є». <https://book-ye.com.ua/catalog/anhlijska-mova/>

63. Міжнародний освітньо-методичний центр Dinternal Education. <https://elt.dinternal.com.ua/vybir-nmk-z-anglijskoi-movy>

64. Наукові конференції. <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2689>

65. Науково-практична конференція «Новітні освітні технології». <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1055>

66. На урок. Вензель А.П. Формування фонетичної компетенції в учнів початкової школи на основі фонетичних ігор. <https://naurok.com.ua/formuvannya-fonetichno-kompetenci-v-uchniv-pochatkovo-shkoli-na-osnovi-fonetichnih-igor-159991.html>

67. На урок. Гриценко А.В. Використання новітніх інформаційних технологій навчання у вивченні іноземної мови. <https://naurok.com.ua/vikoristannya-novitnih-informacijnih-tehnologiy-navchannya-u-vivchenni-inozemno-movi-133454.html>

68. На урок. Казка К.О. Розробка заняття мовного табору "English is fun!"
<https://naurok.com.ua/rozrobka-zanyattya-movnogo-taboru-english-is-fun-190378.html>

69. Освіта 24. Скільки шкіл в Україні мають швидкісний інтернет та користуються е-журналом: статистика. https://24tv.ua/education/skilki-shkil-ukrayini-mayut-shvidkisniy-internet-koristuyutsya_n1874529

70. Technology in Education.
<https://www.aft.org/ae/spring2016/debruyckere-kirschner-and-hulshof>